

Duurzaam Doorbouwen

**Samen werken aan
een vitaal Steenwijkerland**

Coalitieakkoord 2022-2026 voor Steenwijkerland
Mei 2022

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Brede welvaart	7
3	Menselijke maat	9
4	Grote opgaven	11
	4.1 Woningbouw	11
	4.2 Werk en economie	13
	4.3 Samenredzaam	17
	4.4 Vitaal Platteland	19
	4.5 Duurzaamheid	19
	4.6 Leefbare steden en kernen	21
5	Projecten	25
6	Dienstverlening en bedrijfsvoering	27
	6.1 Dienstverlening	27
	6.2 Bedrijfsvoering	27
7	Financiën	29
8	Portefeuilleverdeling	31
9	Ondertekening	33

1 Inleiding

Vier jaar geleden zijn we aan de slag gegaan om onze droom voor Steenwijkerland waar te maken. Een droom waarin we spraken over lef, open het gesprek aangaan, leefbare kernen en wijken, daadkracht en dienstbaarheid. Voor iedereen, van jong tot oud.

We hebben de afgelopen jaren hard gewerkt aan het realiseren van deze droom. Er zijn mooie resultaten behaald, ondanks de beperkingen die de coronacrisis met zich meebracht. Niet alles is gelukt en we zijn zeker nog niet klaar. Gelukkig staat er ook veel al in de steigers. De komende jaren gaat het erom dit uit te voeren. Met dit coalitieakkoord zetten we de koers van de afgelopen jaren voort en benoemen we een aantal nieuwe opgaven. Een koers waarin iedereen meedoet, waar ruimte is om initiatieven te nemen en waarbij mensen hun lokale bestuur als 'dichtbij' ervaren. Dit coalitieakkoord is geen statisch document voor vier jaar waarin alle ambities voor deze periode zijn vastgelegd. Ook na het sluiten van dit akkoord zullen we blijven nadenken hoe we zo slim mogelijk kunnen inspelen op de kansen en uitdagingen die zich voor zullen doen. Het is daarnaast een akkoord op hoofdlijnen, waarbij er volop ruimte voor anderen is ook mee te denken en te bouwen aan een mooi en vitaal Steenwijkerland.

Bestuursstijl

Duurzaam betekent voor ons ook dat we het samen doen. Dit coalitieakkoord is daarom van input voorzien door de raadsfracties die geen deel uitmaken van de coalitie. Deze partijen zijn uitgenodigd om met ons in gesprek te gaan over de opgaven waar Steenwijkerland de komende jaren voor staat. Dit is zeer waardevol gebleken. Dankbaar hebben we gebruik gemaakt van de inzichten en kennis van de partijen die op onze uitnodiging in zijn gegaan. Vele adviezen en prioriteiten uit deze gesprekken hebben daarom ook een plaats in dit akkoord gekregen, zonder dat we daarbij expliciet verwijzen naar wie of welke partij deze input heeft meegegeven. Om toch recht te doen aan de specifieke inbreng van deze raadsfracties hebben we een paar van die suggesties in dit akkoord uitgelicht.

Deze manier van samen optrekken smaakt wat ons betreft naar meer. Hoe we dat het beste kunnen doen, staat wat ons betreft open. Daarover gaan we graag met alle raadsfracties het gesprek aan, om zo de onderlinge samenwerking ook structureel vorm en inhoud te geven. Laten we in de komende bestuursperiode gaan voor een bestuursstijl waarin we meer samen optrekken, ruimte geven voor dualisme en een open debat.

Het college werkt dit coalitieakkoord verder uit in een collegeprogramma, en doet dit samen met al die mensen die Steenwijkerland ook een warm hart toedragen. Onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Een akkoord op hoofdlijnen, het (meer) samen optrekken en benutten van de kracht van de samenleving zien we als belangrijke voorwaarden voor een succesvolle komende bestuursperiode.

2 Brede welvaart

Steenwijkerland is een prachtige gemeente. Rijk aan natuurschoon. Rijk aan prachtige dorpen en stadjes. Rijk aan cultuur, saamhorigheid en een bloeiend verenigingsleven. Een prachtige plek om te wonen, te werken en te recreëren. Een gemeente waar mensen elkaar nog kennen en naar elkaar omkijken.

Steenwijkerland is in sommige opzichten ook minder rijk. Er zijn veel kwetsbare inwoners in onze gemeente. Armoede, schulden, laaggeletterdheid, jongeren met ernstige problemen: het komt vaker voor dan mensen denken. En juist bij de toch al zo kwetsbaren in onze samenleving komen de gevolgen van bijvoorbeeld een tekort aan betaalbare woningen, de coronacrisis en de gestegen (energie)prijzen het hardst aan.

Een gemeente waar inwoners tevreden zijn met hun leven én zich gezond en veilig voelen. Die 'brede welvaart' is onze droom. Dan gaat het niet alleen om voldoende inkomen, maar ook om een woning, gelijke kansen, goed onderwijs, een fijne en veilige leefomgeving. Alles wat nodig is om echt mee te kunnen doen in deze maatschappij. De rijkdom die niet in geld is uit te drukken, maar dat wat je gelukkig maakt in je leven.

Brede welvaart is ook rekening houden met de kwaliteit van leven van toekomstige generaties. Duurzaamheid, klimaatadaptatie, energietransitie, stikstofproblematiek: het zijn grote opgaven die ook ons prachtige platteland zullen raken en die we op willen én moeten pakken. Het zijn brede vraagstukken die nadrukkelijk vragen om gemeentelijke regie en actie. Het is nodig om voor Steenwijkerland, de kernen en het buitengebied, een duidelijk toekomstperspectief te schetsen over wat brede welvaart is, wat we daarin belangrijk vinden. Dat is een opdracht voor het nieuwe college.

“D66: ‘Gebruik de 17 duurzaamheidsdoelen (SDG) bij de uitwerking van brede welvaart in je beleid.’”

3 Menselijke maat

Als gemeente moeten we beleidsopgaves meer dan ooit als geheel bekijken. In een mooi woord heet dat 'integraal'. Wat we in onze gemeentelijke organisatie van elkaar gescheiden hebben, is in het dagelijks leven van onze inwoners onlosmakelijk met elkaar verbonden. Denk aan de combinatie van de inrichting van de openbare ruimte met toegankelijkheid, werk en economie met onderwijs of de aanpak van eenzaamheid met mobiliteitsvraagstukken.

In een gemeente waarin iedereen telt, staat aansluiting bij de leefwereld van onze inwoners centraal. In de afgelopen periode hebben we onder de noemer van 'Inwoner op 1' daar mooie stappen in gezet. Aan deze koers voegen we een accent toe: de menselijke maat. Niet onze regels, voorwaarden en efficiëntie staan voorop, maar wat we willen bereiken. Dat betekent dat we inwoners snel antwoord geven, minder redeneren vanuit de regels, initiatieven vanuit de samenleving faciliteren en maatwerk leveren. We willen een gemeente zijn die naast onze inwoners staat en uitgaat van onderling vertrouwen.

Dichtbij onze inwoners staan betekent voor ons ook een impuls geven aan het gebiedsgericht werken. Eerst onderzoeken we samen met onze inwoners wat de opgaven en wensen zijn en wat dat betekent voor een straat, buurt of kern. Daarna kijken we naar wat er mogelijk is en wie wil en kan meewerken aan de aanpak. Hierbij kijken we uiteraard naar de interne organisatie, maar vooral ook naar onze samenwerkingspartners en inwoners. Op deze manier pakken we vraagstukken integraal op en zorgen we voor meer maatwerk.

4 Grote opgaven

Als politiek willen we dicht bij onze inwoners staan. Bij de uitwerking van dit akkoord hebben we dan ook gebruikgemaakt van de inzichten die ons inwonerspanel heeft meegegeven voor de prioriteiten in de komende bestuursperiode. De door hen genoemde belangrijkste onderwerpen (wonen, zorg, duurzaamheid, leefbaarheid en economie) sluiten aan bij onze beelden. We zien zes belangrijke, overkoepelende opgaven die ons de komende jaren te wachten staan. Deze zijn:

- Woningbouw
- Werk en economie
- Samenredzaam
- Vitaal platteland
- Duurzaamheid
- Leefbare kernen en steden

In de volgende paragrafen geven we per opgave aan welke belangrijke elementen deze voor de komende periode bevat. Daarbij geven we aan hoe we de ingezette koers willen vervolgen en welke focus we voor de komende jaren leggen. Aan het eind van elke opgave geven we tot slot een aantal specifieke actiepunten en projecten weer die een beeld geven van de aanpak van de opgave.

4.1 Woningbouw

De opgave

In de afgelopen jaren heeft zich een grote verandering voltrokken op de woningmarkt, zowel landelijk als in Steenwijkerland. Waar er in 2017 nog sprake was van een ontspannen woningmarkt, is nu sprake van schaarste. Deze verandering heeft grote gevolgen voor onze inwoners. Het is voor veel mensen moeilijker een passende en betaalbare woning te vinden, vooral voor starters en ouderen. De wachttijden voor een geschikte sociale huurwoning lopen op. De druk op de sociale woningmarkt wordt versterkt door de huisvesting van statushouders (nieuwe Nederlanders). Daarnaast verwachten we dat een deel van de vluchtelingen uit Oekraïne, langer of zelfs permanent, in Nederland blijft. De opgave is dan ook om zowel voor huidige inwoners als voor nieuwkomers voldoende huisvesting te realiseren.

Door ervoor te zorgen dat inwoners in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen versterken we ook de toekomstbestendigheid en leefbaarheid in de kernen. Meer woningen betekent meer inwoners en daarmee is het makkelijker om scholen, verenigingen, bibliotheken en winkels open te houden.

Naast invulling geven aan de lokale woonbehoefte, zien we binnen Steenwijk ook kansen om een bijdrage te leveren aan de regionale woonbehoefte. Het gaat hierbij om een bovengrens van 1.000 à 1.500 woningen. Dit is in lijn met de eerder in de raad hierover uitgesproken wens.

Dit vraagt een brede kijk op de toekomst van onze gemeente omdat meerdere opgaven, zoals de behoefte aan meegroeivende werkgelegenheid en duurzame mobiliteit, daarbij samenkomen. Voor onze woningbouwopgave is het daarbij van belang zoveel mogelijk klimaatadaptief te bouwen met het oog op wateroverlast en droogte.

We zijn ons ervan bewust dat er meerdere knelpunten zijn die de realisatie van onze ambities beïnvloeden. Denk hierbij aan de gestegen bouwkosten, het gebrek aan grondstoffen, de stikstofproblematiek en te weinig mensen om het werk uit te voeren. Ook ambtelijke capaciteit of inhuur voor de opstelling en uitvoering van de woningbouwplannen is schaars te vinden. Een ander knelpunt is de toename in bezwaarprocedures, waardoor realisatietermijnen langer worden.

Onze koers en focus 2022-2026

De opgave en de noodzaak om het bouwen van woningen te versnellen is groot. Om goed op bovenstaande ontwikkelingen in te kunnen spelen moeten we daarom creatief zijn, fors inzetten op het bouwen van extra woningen en de lokale vraag optimaal faciliteren.

Begin 2022 is de gemeentelijke woonagenda vastgesteld op basis van het woningmarktonderzoek. Deze agenda is dé basis voor de benodigde inzet en acties om deze belangwekkende opgave te kunnen realiseren. We zetten in op het bouwen van woningen van goede kwaliteit, zowel in de grotere kernen met voorzieningen als in de andere kernen. Prioriteit geven we aan het bouwen voor de lokale behoefte: inwoners (zeker jongeren) die een sociaaleconomische binding met onze gemeente hebben. Ruim 1.700 woningen willen we bouwen in de periode tot 2031, zoals afgesproken in de woonagenda. Initiatieven uit en in de kernen om te bouwen willen we (meer) aanwakken en ondersteunen. Dat aanjagen doen we in samenspraak met de inwoners uit de kernen, waarbij we richting initiatiefnemers helder zijn over het proces en de mogelijkheden.

Wooncorporaties zijn voor de sociale huur- en koopwoningen belangrijke partners. We onderzoeken hoe zij hun bouw mogelijkheden kunnen versnellen. Ons doel is dat ten minste 30% van de woningen die er gebouwd worden sociale huur- of koopwoningen zijn.

Voor de bovenregionale woonbehoefte werken we samen met de partners in de Regio Zwolle. We maken, samen met samenleving en gemeenteraad, keuzes voor locaties over het toevoegen van woningen. De kans om in de spoorzone Steenwijk versneld woningen te realiseren benutten we. Daarbij zetten we in op externe cofinanciering, waaronder rijksmiddelen om onrendabele toppen te bekostigen. Ook willen we verkennen of een deel van de bovenlokale vraag in andere grotere kernen kan landen als daar behoefte aan is.

Een aantal actiepunten

We gaan initiatieven in kernen actief oppakken, afwegen en uitwerken. Dit vraagt extra inzet, bijvoorbeeld door het inzetten van een gemeentelijk 'turbo team' voor woningbouw. We vinden het belangrijk dat de processen rondom initiatieven binnen de ruimtelijke ordening worden verbeterd (klantvriendelijk, goed verwachtingsmanagement, 'ja, mits'-houding, onderzoeken ombudsman ruimtelijke ordening).

Voor het bouwen voor de lokale behoefte werken we aan een instrumentarium dat invulling geeft aan de gewenste woningbouwversnelling. We zetten in op actiever grondbeleid, het verkennen van de mogelijkheden voor erfpacht, het afgeven van tijdelijke vergunningen en het voorrang geven aan inwoners met een sociaaleconomische binding. Ook het collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) willen we meer ondersteunen.

Daarnaast willen we waar mogelijk belemmeringen wegnemen. Dat kan bijvoorbeeld door de inzet van de reserve volkshuisvesting bij onrendabele projecten. Ook gaan we beleid maken voor vrijkomende agrarische bebouwing, bijvoorbeeld door een nieuwe rood-voor-rood-regeling.

We gaan afwegingscriteria en prioriteiten opstellen om alle wensen binnen de woningbouwversnelling onderling af te kunnen wegen.

„ CDA: 'Loop voorop als bestuurder, onderhoud contacten in de markt en breng een resultaatgericht proces op gang.'

D66: 'Maak van te voren helder welke criteria worden gehanteerd bij de prioritering van de woningbouw.'

D66: 'Introduceer een ombudsman voor de ruimtelijke ordening. Op die manier geef je de organisatie en inwoner reflectie op de uitvoering.'

4.2 Werk en economie

De opgave

Voor ondernemend Steenwijkerland zijn het uitdagende tijden. Ondernemers ervaren dat we van crisis naar crisis gaan. De coronacrisis leidde tot vraagtuitval, ziekte bij personeel en aanpassingen in het bedrijf. Sommige sectoren zijn extra hard geraakt, terwijl anderen juist een extra groei kenden. De economie kreeg geen tijd zich te herstellen. De oorlog in Oekraïne leidt tot verdere stijging van de prijzen en daling van het consumentenvertrouwen. Daarnaast is er een grondstoffentekort.

De arbeidsmarkt in onze regio staat onder zware druk. Een op de drie ondernemers in onze regio geeft aan dat het tekort aan voldoende en goed geschoold personeel verdere groei in de komende twee jaar zal hinderen.

Het werk verandert in snel tempo. Bijvoorbeeld door digitalisering, automatisering en verduurzaming. Van werknemers wordt gevraagd om te blijven aanpassen en leren ('leven lang ontwikkelen', her- en bijscholing). Vooral het midden- en kleinbedrijf (MKB) en de vele familiebedrijven vinden het lastig om dit zelf te organiseren. Tegelijkertijd zijn er ook inwoners die aan de kant staan.

Ondernemend Steenwijkerland heeft veel in huis. We zijn sterk in de landbouwsector, toerisme en recreatie en de innovatieve maakindustrie, waar we een aantal topspelers in ons midden hebben. We werken goed samen met het (georganiseerd) bedrijfsleven, zoals de Business Club Steenwijkerland (BCS) en de NoordWest-Groep. We bouwen verder op deze samenwerkingen. Dit geldt in het bijzonder voor het Ondernemersplatform Steenwijkerland (OPS), dat we zeer waarderen als overkoepelend orgaan van alle ondernemersnetwerken in de gemeente. Naast dat we ons richten op het georganiseerd bedrijfsleven, willen we ook meer zichtbaar zijn voor niet georganiseerde ondernemers, zoals bijvoorbeeld ZZP-ers. De rol die de NoordWestGroep speelt als arbeidsontwikkelbedrijf in Steenwijkerland willen we verder bestendigen.

Koers en focus 2022-2026

We zetten in op een duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en werk voor iedereen. De koers die we hierin hebben ingeslagen zetten we voort: integraal, pro-actief en samenwerkend met andere partners. Het gaat de komende periode vooral om het inspelen op de kansen en uitdagingen die zich voordoen.

De kansen die de circulaire economie biedt kunnen onze ondernemers nog beter benutten. De instrumenten die de provincie hiervoor heeft (transitie-agenda's inclusief fondsen) brengen we meer onder de aandacht van ondernemers en vertalen we in kansen, acties en projecten. Samen met enthousiaste ondernemers zetten we in op toekomstgerichte bedrijventerreinen en slim grondstoffengebruik.

Onze dienstverlening aan ondernemers professionaliseren we verder. Dat betekent zichtbaar en dienstbaar zijn, transparante communicatie en duidelijkheid voor ondernemers waar en bij wie ze bij ons terecht kunnen.

Een uitdaging die we zien is de krapte aan bedrijfskavels. Uitbreiding van bedrijventerreinen bekijken we zorgvuldig. De ruimtelijke opgaven in onze gemeenten zijn immers al groot. Daarom zetten we in op het optimaal faciliteren van de lokale behoefte. Dit door uitbreiding van bedrijventerreinen (aanleg nieuw) én het verkennen van kansen op de bestaande bedrijventerreinen (intensiever gebruik). Dat betekent dat we de poort minder open zetten voor ruimtevragebedrijfsvestigingen van elders en ons meer richten op het toelaten van bedrijven met werkgelegenheid. Een mogelijkheid is om een dergelijke vraag gezamenlijk met de ons omringende gemeenten op te pakken.

Rondom arbeid, arbeidsmarkt en economie zien we dat dit geen lokale opgaven meer zijn. De Regio Zwolle is een waardevol samenwerkingsverband en het juiste schaalniveau om deze opgaven, zoals een inclusieve en goed werkende arbeidsmarkt, goed aan te pakken. Daarbij is een goede samenwerking met het bedrijfsleven én onderwijs van groot belang. Het praktijkonderwijs op locatie (installatietechniek, straks ook voor de kunststofindustrie) is zo'n regionale succesvorm. De thema's die in regioverband spelen vertalen we naar de Steenwijkerlandse situatie. Daarbij benutten we de in de regio aanwezige kennis en expertise en doen we een beroep op de fondsen die beschikbaar zijn.

Deze samenwerking is belangrijk omdat inwoners door steun bij ontwikkeling de kans vergroten een passende baan in onze gemeente te vinden. Voor ondernemers verhoogt het de kans om kwalitatief goede medewerkers te vinden.

Een aantal actiepunten

We blijven ons inspannen om onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar aan te laten sluiten. We doen dat bijvoorbeeld in samenwerking tussen gemeente, NoordWestGroep en het onderwijs door jongeren uit het praktijkonderwijs gelijk te ondersteunen bij de doorstroming naar de arbeidsmarkt. Het succes van de regionale praktijk academie geeft aan dat we hierbij op de goede weg zijn.

We maken een nieuwe regionaal economische agenda die zich richt op de sterke sectoren en inspeelt op de kansen die de Regio Zwolle biedt. Met regionale topbedrijven werken we samen om hooggeschoold personeel naar onze regio te trekken. De alliantie met een aantal topbedrijven uit de regio (met Dyka en Huisman Shipyards) is hiervan een voorbeeld.

De Regio Zwolle biedt ondernemers ook veel kennis en expertise. Een mooi voorbeeld hiervan is het Family Next, het programma dat specifiek ondersteuning biedt aan familiebedrijven. In onze gemeente zijn al vele familiebedrijven door dit programma geholpen. Datzelfde geldt voor de ondersteuning en advies die ondernemers kosteloos kunnen krijgen via de regionale Kennispoort als ze willen innoveren of uitbreiden. Voor zowel Family Next als Kennispoort geldt dat we deze ondersteuning nadrukkelijk willen stimuleren en onder de aandacht van onze ondernemers (blijven) brengen.

Tot slot zetten we ons in om de winkelgebieden in onze gemeente vitaal te houden.

„ GroenLinks: 'Wees een stimulerende en creatieve factor bij het begeleiden van mensen naar werk als zelfstandige'

4.3 Samenredzaam

De opgave

Veel mensen doen mee in Steenwijkerland. Maar toch is dat geen vanzelfsprekendheid voor iedereen. In de afgelopen bestuursperiode hebben we veel gedaan om dat voor iedereen wel mogelijk te maken. Veel beleid is opgesteld, de transities zijn vormgegeven en ingebed in de organisatie. Het werken met de omgekeerde toets is geïntroduceerd en er is meer (financieel) inzicht gekomen. We hebben steeds beter grip op de knoppen waar we aan kunnen draaien. Tegelijkertijd zien we dat in het sociale domein de kosten steeds toenemen door omstandigheden die we zelf niet in handen hebben. Denk bijvoorbeeld aan de cao-afspraken die werkgevers in de zorg maken en de mate van doorverwijzingen naar specialistische hulp door professionals. Dit vergt blijvende inzet om de kosten van het sociaal domein hanteerbaar te houden.

Blijvende inzet is ook nodig om de verschillende beleidsvelden in het sociaal domein integraal en samen met onze partners te benaderen. Daarbij doemen nieuwe en zeer diverse opgaven op, zoals het beschermd wonen, het huisartsentekort, de wachtlijsten in de zorg en de energiearmoede. Daarnaast vergrijst de gemeente, met allerlei maatschappelijke gevolgen van dien.

In de afgelopen jaren is het denken over gezondheid veranderd en verbreed. Veel factoren zijn immers van invloed op je gezond en veerkrachtig voelen. Gezondheid en preventie staan hoog op de agenda. De kosten van de zorg stijgen en het verschil in levensverwachting tussen mensen met een hoge en lage sociaaleconomische status is groot. Nu de energieprijzen stijgen en (lage) inkomens achterblijven bij de inflatie krijgen meer inwoners (ook werkenden) te maken met armoede. Aandacht voor armoede, schulden aanpakken en energiearmoede verbinden met duurzaamheid zijn daarom belangrijke thema's voor de komende periode.

In het bouwen aan een wereld waar niemand aan de kant staat is blijvende aandacht voor basisvaardigheden en werk nodig. Een goede positionering in de Steenwijkerlandse samenleving voor de NoordWestGroep is daarbij essentieel.

Koers en focus 2022-2026

De koers die de afgelopen jaren is ingezet zetten we door. Dat betekent onder andere dat we participatie, WMO en jeugdhulp en jeugdzorg integraal benaderen. Korter gezegd: we werken volgens de 'omgekeerde toets methode'. Als er een hulpvraag komt, kijken we niet alleen naar die ene vraag, maar proberen we te kijken naar de bredere context van de hulpvrager om zo aan bij zijn of haar leefwereld aan te sluiten. Bovendien zetten we in op een wijkgerichte aanpak.

We geven de komende periode uitvoering aan de inclusie-agenda, waarbij we onder andere actief invulling gaan geven aan het Regenboogmanifest 2022, een goede integratie van statushouders en het realiseren van een dementievriendelijke gemeente. Daarnaast zetten we in op samenwerkingsvormen om het principe van 'een leven lang leren/ontwikkelen' vorm te geven.

Via een aantal programma's en coalities blijven we werken aan preventie, gezondheid en basisvaardigheden. We willen niet alleen problemen voorkomen, maar ook de veerkracht, capaciteiten en mogelijkheden van inwoners vooropzetten en versterken. Hierbij valt onder meer te denken aan Samen voor Ryan, het sportakkoord, de integrale ouderenzorg en de actieplannen voor laaggeletterdheid, scholing en voorzorg ('kansrijke start').

We versterken de samenwerking binnen de keten. Door samen te werken met de ketenpartners (bijvoorbeeld huisartsen, onderwijs) vangen we veel aan de voorkant af en blijven de kosten beheersbaar.

Voor de toenemende vergrijzing zetten we in op passende zorg en passende woonruimte. Vitaal ouder worden koppelen we aan sociale en sportieve activiteiten. Ook willen we de kracht van vitale ouderen beter benutten en ondersteunen, bijvoorbeeld in het doen van vrijwilligerswerk en/of mantelzorg.

Als gemeente besteden we veel aandacht en middelen aan jeugdhulp. Zorg voor jongeren is echter ook aandacht hebben voor jeugdvoorzieningen, zoals activiteiten en elkaar ontmoeten. Zeker door de effecten van de coronacrisis op jongeren vinden we het van belang hier extra aandacht aan te besteden.

Een aantal actiepunten

Verdere continuering en uitbouw van de afgelopen periode opgestelde uitvoeringsprogramma's en transitieplannen staat voorop in het sociaal domein.

We zetten daarbij sterk in op het voorkomen en snel herkennen van schulden. Dit door middel van onder andere de voorzieningenwijzer, vroegsignalering (samen met woningcorporaties en zorgverzekeraars) en het geldloket. Daarnaast ontwikkelen we een maatwerkbudget minima, waarmee we beter kunnen inspelen op individuele situaties. Hoe we de werkende armen (bijvoorbeeld zzp'ers, inwoners met flexibele of nul-urencontracten) beter kunnen bereiken geven we hierin extra aandacht.

Een van de opgaven die we speciaal aandacht willen geven, is de toenemende vergrijzing. Met een aanpak vergelijkbaar zoals 'Samen voor Ryan' pakken we dit maatschappelijk vraagstuk op. We kijken daarbij naar diverse terreinen, zoals generatiewoningen en het vitaal ouder worden.

Om de zorgkosten betaalbaar te houden zetten we in op het geven van de juiste zorg op de juiste plek. Verdere doorontwikkeling van de monitoring binnen het sociaal domein, net als een 'scherp' contractmanagement en een nieuw inkoopmodel voor jeugdzorg, zijn belangrijke aandachtspunten in de komende periode.

Tot slot willen we het aantal uithuisplaatsingen van jongeren zoveel mogelijk voorkomen. We sluiten ons daarom aan bij het gedachtegoed van 'de beweging van nul' voor een effectieve jeugdhulp.

GroenLinks: 'Onderzoek de mogelijkheden om (tijdelijk) een woning te delen zonder nadelige financiële gevolgen.'

GroenLinks: 'Zie vergrijzing ook als kans in relatie tot de woningmarkt (generatiewoning).'

4.4 Vitaal platteland

De opgave

Steenwijkerland heeft een van de meest bijzondere en gevarieerde landschappen van Nederland. Een gebied van 330 km² met water-, riet- en boslandschappen afgewisseld met pittoreske stadjes en dorpen. Het veenweidegebied in het Nationaal Park Weerribben-Wieden beslaat een groot deel van deze oppervlakte. De Weerribben-Wieden is een van de toeristische A-merken in Nederland, waar wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Het is uniek natuurgebied in een van de vijf beoogde Nationale Landschapsparken in Nederland met grote uitdagingen ten aanzien van waterbeheer, stikstof, natuur en biodiversiteit. Dit in combinatie met de balans economie, ecologie en leefbaarheid.

De diversiteit van het gebied bepaalt en vormt onze identiteit. We willen ons buitengebied koesteren en vitaal houden. Een vitaal platteland, waar het fijn is om in te wonen, te werken en te recreëren. Nu en in de toekomst.

Grote maatschappelijke uitdagingen, zoals de klimaat- en stikstofproblematiek, pakken we op. Maar tegelijkertijd willen we ook perspectief bieden aan onze agrarische familiebedrijven en de rietsector. De sector zelf zet stappen in de transitie naar verduurzaming en dat vraagt de komende jaren keuzes van hen als ondernemers en van overheden. De omslag naar een circulaire voedselketen biedt nieuw perspectief. We streven naar maatschappelijk gewaardeerde duurzame vormen van landbouw. Een landbouw die circulair, natuurinclusief en economisch rendabel is.

Dat alles tezamen is een opgave van formaat. Het vraagt om een integrale afweging en een goede samenwerking tussen een groot aantal partners, zoals LTO, de stichting Weerribben-Wieden en de natuurorganisaties. In de Gebiedsgerichte Aanpak Noordwest-Overijssel werken we met deze partners aan een Gebiedsplan in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Het doel is te komen tot een toekomstperspectief voor een vitaal en leefbaar platteland voor de middellange (2030) en lange termijn (2050). Als gemeente behartigen we in dit proces de belangen voor onze inwoners en bedrijven en werken we aan een balans tussen economie, natuur & landschap en leefbaarheid. We kunnen en willen de ontwikkeling tot economisch vitale regio daarom niet los zien van de landelijke opgaven in het kader van natuur en klimaat.

Koers en focus 2022-2026

Het streven naar een vitaal platteland is een grote opgave, die cruciaal is voor veel van onze inwoners en ondernemers. In belangrijke mate worden de doelen door het Rijk en de provincie bepaald. Hoe we daar invulling aan geven is aan de gemeente. We willen daar meer regie in pakken. Dat begint bij het bepalen van onze eigen integrale visie op dit grote vraagstuk. Voor ons telt een goede samenhang en balans tussen natuur, water, bodem(daling), landschap, cultureel erfgoed, landbouw, recreatie en leefbaarheid in de kleine kernen.

We beseffen dat de thematiek lastig is. Het ontkennen van de problematiek is echter geen optie. Zelf regie pakken wel. Een eigen krachtige regie-organisatie staan we voor, die stuurt en ondersteunt. Daarbij gebruiken we kennis en expertise die in Steenwijkerland aanwezig is bij betrokken partijen, en zoeken we naar wegen om de gesprekken hierover met de samenleving goed aan te gaan. Onderdeel daarvan is hoe we de expertise en middelen van de provincie op een goede wijze in onze gemeente kunnen inzetten en laten landen.

De komende jaren worden miljoenen geïnvesteerd in (toeristische) gebiedsontwikkeling. Het optimaliseren van (digitale) infrastructuur en nieuwe hoogwaardige verblijfsrecreatie geeft een impuls aan het duurzaam (be)leefbaar toerisme in Steenwijkerland. We stimuleren spreiding en verleiden bezoekers met duurzaam vervoer en aantrekkelijke voorzieningen. Er liggen economische kansen, maar dit vraagt ook aandacht voor de negatieve gevolgen. Onder andere ten aanzien van de leefbaarheid in de kernen. Met onze visie 'Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025, een visie op duurzaam (be)leefbaar toerisme en recreatie in Steenwijkerland' willen we een evenwichtige ontwikkeling van toerisme en recreatie op gang brengen.

Een aantal actiepunten

Om in regie te komen stellen we voor een gemeentelijke integrale agenda op te stellen. De analyses zijn gemaakt, de gebiedspartners en de samenwerkingsverbanden staan. Samenwerken in het gebied is belangrijk om tot goede en gedragen oplossingen te komen.

We kiezen voor een gebiedsgerichte opgave, omarmen initiatieven en stellen prioriteiten. Daarmee maken we gebiedsgericht inzichtelijk wat de perspectieven zijn en hoe we inspelen op de knelpunten. De op te stellen agenda vormt een mooie bouwsteen voor onze omgevingsvisie.

De toeristische druk op Giethoorn wordt veelal veroorzaakt door dagbezoekers uit binnen- en buitenland. Giethoorn is en blijft ons een toeristisch icoon. We richten ons de komende periode op toeristen die gespreid over het jaar langer verblijven in de regio (en veelal ook Giethoorn zullen bezoeken). Belangrijke pijler onder deze meer duurzame en leefbare vorm van recreatie is een hoogwaardig verblijfsgebied.

CDA: 'Heb ook aandacht voor ondermijnende criminaliteit op het platteland.'

4.5 Duurzaamheid

De opgave

Door de uitstoot van CO₂ en ander broeikasgassen verandert het klimaat. We krijgen in toenemende mate te maken met stortbuien en wateroverlast afgewisseld met lange perioden van droogte en hitte. Dit heeft consequenties voor ons waterbeheer, de landbouw en de biodiversiteit.

De energietransitie is in gang gezet, omdat we minder afhankelijk moeten worden van aardolie en aardgas. Het besparen van energie en opwekken van hernieuwbare energie wordt belangrijker, zeker nu de gasprijzen fors zijn gestegen. We zien dat de energiearmoede toeneemt. De opgave is om in 2030 alle huishoudelijke energie lokaal en duurzaam op te wekken. Dat kunnen we bereiken door fors in te zetten op isoleren, besparen en opwekken.

We hebben de afgelopen bestuursperiode beleid opgesteld in de vorm van de warmtetransitievisie, het grondstoffenplan en het beleid voor zon op land. Ook hebben we binnen de Regionale Energie Strategie (RES) afspraken gemaakt over onze bijdrage aan de afspraken uit het nationaal energieakkoord. Dit vormt ons planologisch kader.

Het besef dat er wat moet gebeuren wordt gelukkig steeds groter. Tegelijkertijd zijn er de nodige belemmeringen, vooral rondom het beleid voor grootschalige energieopwekking. We zien dat er veel weerstand ontstaat als kernen geconfronteerd worden met initiatieven voor zonneparken in hun nabijheid. Ook zijn er capaciteitsproblemen, waardoor niet elk initiatief op het elektriciteitsnetwerk aangesloten kan worden.

Naast de opgave op het gebied van energie en energietransitie, bestaat de noodzaak om ons voor te bereiden op extremere weersomstandigheden en ons gebied daarop in te richten (klimaatadaptatie en biodiversiteit). Ook het terugdringen van afval en hergebruik van grondstoffen blijft een belangrijke opgave.

Koers en focus 2022-2026

We leggen de focus op het uitvoeren van de gemaakte RES-afspraken. Daarbij zien we dat draagvlak en maatschappelijke acceptatie bij grootschalige energieopwekking de sleutel tot succes is. Op basis van goede voorbeelden in ons gebied stellen we een koerswijziging voor. We beginnen bij de bewoners uit het dorp, de kern. Het initiatief moet van hen komen en worden ondersteund. Ook moeten de 'lusten' voor een groot deel lokaal zijn en het lokale eigenaarschap goed gewaarborgd zijn. Wat we daarbij verstaan onder lokaal eigenaarschap werken we in het nieuwe beleid voor zon op land nader uit.

De gestegen energieprijzen vormen een goede aanleiding om in gesprek te gaan en plannen te maken om een kern energieneutraal te maken. Daarbij denken we aan een mix van maatregelen: isoleren en besparen en daarnaast energie opwekken. Dat kan via zowel zonnepanelen als windmolens. We ontwikkelen op voorhand geen beleid voor grootschalige opwekking via windenergie, maar faciliteren het wanneer de lokale gemeenschap zelf met een plan komt.

Bovenal blijven we inzetten op energie besparen en isoleren. Hier valt nog grote winst te boeken. We kiezen voor een wijkgerichte duurzaamheidsaanpak waarbij wijken waar het risico op energiearmoede of de duurzaamheidswinst het grootst is voorrang krijgen. Woningcorporaties vormen in de energietransitie een belangrijke partner. Er zijn nog veel woningen met een D-, E- of F-energielabel. Ook daar is grote winst te boeken. Ditzelfde geldt ook voor koopwoningen in diezelfde energieklassen.

We zetten ons in om de productie en afname van groen gas te faciliteren. Niet alleen is dit voor de RENDO een belangrijke strategische keuze, ook in de agrarische sector zijn er goede mogelijkheden om groen gas te produceren. Vanwege de capaciteitsproblemen op het energienet, zetten we ons ook in voor methoden om energie lokaal te kunnen opslaan. Innovatieve 'off grid'-toepassingen (opslag in accu's, batterijen of omzetting in waterstof) worden nu in sneltreinvaart ontwikkeld. We schakelen daarop een tandje bij om zo ook te kunnen profiteren van de in aantocht zijnde programma's en subsidies. We blijven betrokken in het consortium voor groene waterstof op Eeserwold, waarin samen met o.a. Defensie wordt opgetrokken.

We zien tot slot ook kansen voor de verdere verduurzaming van bedrijventerreinen, zoals blijkt uit het onderzoek voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Samen met ondernemers willen we de mogelijkheden hiervoor uitwerken.

Een aantal actiepunten

Bewustwording over de duurzaamheidsproblematiek bij onze inwoners is essentieel. Voor energiebesparing zetten we volop in op isoleren en besparen. Het nemen van duurzame maatregelen (besparen, opwekken) is echter niet voor iedereen financieel haalbaar. We verkennen daarom de mogelijkheid om (in plaats van persoonsgebonden) huis-gebonden leningen te verstrekken. We doen een brede verkenning om duurzaamheidsmaatregelen voor iedereen mogelijk te maken.

We maken gebruik van de kennis en kunde die aanwezig is bij bestaande samenwerkingsverbanden op het gebied van duurzaamheid en stellen samen plannen op. De Stichting Duurzaam Steenwijkerland is een belangrijke samenwerkingspartner.

Als gemeente geven we zelf het goede voorbeeld. Dat betreft onze inkopen en aanbestedingen, maar ook in meer zichtbare vormen. Bijvoorbeeld in projecten in de openbare ruimte en op, in of rondom gemeentelijke accommodaties. Ook maken we werk van het verleiden van andere eigenaren van maatschappelijke accommodaties tot het nemen van duurzame maatregelen. Te denken hierbij valt aan dorpshuizen en sportaccommodaties. Met woningcorporaties tot slot zetten we bij het maken van prestatieafspraken in op verdergaande afspraken rondom energiebesparing.

GroenLinks: 'Stimuleer grootverbruikers om het energieverbruik te verminderen. Deel mooie resultaten met elkaar en stel kennis ter beschikking.'

GroenLinks, CDA en D66: 'De opgave is groot. Vertel het eerlijke verhaal en laat als gemeente goed en consequent voorbeeldgedrag zien.'

4.6 Leefbare steden en kernen

De opgave

Steenwijkerland is een mooie gemeente waar het prettig en veilig leven is. De diversiteit van het gebied en de verschillende steden en kernen maken onze gemeente uniek. Steden, kernen en het buitengebied versterken elkaar. Voorzieningen als theater, station, bioscoop en voortgezet onderwijs zijn er voor al onze inwoners. Andersom bieden de kernen met de vele activiteiten en het buitengebied met prachtige natuur en goede fietspaden fantastische recreatiemogelijkheden voor alle inwoners van Steenwijkerland en daarbuiten.

Toch zien we dat de leefbaarheid onder druk kan komen te staan, onder andere door vergrijzing, te weinig woningen voor jongeren en ouderen, toegenomen verkeersdruk en een tekort aan vrijwilligers. Winkels, scholen, verenigingen hebben het zwaar of verdwijnen. Creatieve oplossingen zijn nodig om leefbare kernen en wijken te behouden met oog voor de eigen identiteit en cultuur.

Onze inwoners voelen zich over het algemeen veilig. Het is hier prettig wonen en ondernemen. Toch zien we hier, net als in de rest van Nederland, in toenemende mate ontwikkelingen die de openbare orde en veiligheid raken en blijvend aandacht vragen.

In veel van onze kernen is het nodige te doen de komende jaren. In Blokzijl en Ossenzijl staat de leefbaarheid onder druk in relatie met doorstroming van het verkeer. In het verleden waren hier onvoldoende middelen voor, maar door deze opgave breder te bekijken dan alleen vanuit een mobiliteitsvraagstuk ontstaan nieuwe inzichten. Door vanuit een gebiedsgerichte benadering minimaal 25 jaar vooruit te denken ontstaan nieuwe kansen. Het gaat om het verbinden van opgaven op het gebied van woningbouw, mobiliteit, recreatie, natuur en toerisme. We zien het als een speciale opgave om voor deze twee kernen een oplossing te realiseren.

We kijken optimistisch naar de toekomst. Steenwijkerland kenmerkt zich door de grote sociale betrokkenheid. Inwoners zijn over het algemeen tevreden over voorzieningen en we hebben een actief verenigingsleven. Inwoners zijn initiatiefrijk en denken graag mee. Die energie weer naar boven halen en benutten is een belangrijke opgave voor de komende periode. Zeker omdat de coronacrisis veel impact heeft gehad en ook in de toekomst nog kan hebben.

Koers en focus 2022-2026

We zetten in op het bewaken en versterken van de leefbaarheid. Dit doen we door te investeren in wonen voor jong en oud, betere kwaliteit van de openbare ruimte, bereikbaarheid, ondersteuning van basisonderwijs, goede zorg nabij, veiligheid, verenigingsleven, bibliotheken, de dorpshuizen en multifunctionele centra, het vrijwilligerswerk, cultuur, sport- en kerkelijke activiteiten en andere inwonersinitiatieven.

We bouwen voort op de ingezette koers en resultaten uit de afgelopen jaren. Het Sport & Bewegakkoord, de mobiliteitsvisie, het integrale veiligheidsplan en de regeling voor inwonersinitiatieven zijn mooie voorbeelden.

We willen de komende bestuursperiode meer zichtbaar zijn en tijd doorbrengen in de kernen. We willen de relatie met inwoners en plaatselijk belangen versterken om de lokale kennis te benutten en wensen te vervullen. Door corona zijn het bestuur en de organisatie noodgedwongen minder zichtbaar en aanwezig geweest. Dit pakken we in de komende bestuursperiode weer vol op. We zoeken hierbij vanuit een gebiedsgerichte werkwijze naar passende maatwerkoplossingen. Een belangrijk uitgangspunt hiervoor is om meerdere opgaven vanuit de kern of het gebied in samenhang met elkaar te bespreken. Dit doen we door bijvoorbeeld vraagstukken uit het sociaal domein te koppelen aan woningverduurzaming, ontmoeting, beweging, sport en spel, cultuur of de groene omgeving.

Een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag is belangrijk om zoveel mogelijk inwoners fit en vitaal te houden of te krijgen. We vervolgen onze koers en geven uitvoering aan de plannen Samen in Beweging en het Steenwijkerlands Sport & Bewegakkoord. Belangrijke thema's hierin zijn onder meer jong leren bewegen, vitaal oud(er) worden, een duurzame sportinfrastructuur en sportevenementen.

Een aantal actiepunten

De kwaliteit van de openbare ruimte in de nabije woon-omgeving is voor veel inwoners belangrijk. Daarom maken we de komende jaren extra geld vrij om de openbare ruimte op bepaalde belangrijke locaties te verbeteren. We gaan in ieder geval investeren in de kwaliteit van de stoepen en daarmee de toegankelijkheid. We gaan onze inwoners hier meer bij betrekken, zodat de middelen die er zijn zoveel mogelijk naar tevredenheid worden ingezet.

In onze uitgestrekte gemeente is bereikbaarheid altijd een aandachtspunt. We verbeteren de toegankelijkheid van stad en omgeving, zoals fietspaden die beter geschikt en veilig zijn voor elektrische fietsen. We versterken Steenwijkerland als fiets- en wandelgemeente. Ook geven we extra aandacht aan 'schone' mobiliteit, bijvoorbeeld door meer elektrische oplaadpunten voor fiets en auto te realiseren. Als laatste experimenteren we met slimme en duurzame vormen om mobiliteit van inwoners en bezoekers te vergroenen en te verbeteren (smart mobility).

Met het vitaliteitsfonds en de regeling inwonersinitiatieven hebben we geld beschikbaar om de samenleving die een moeilijke tijd heeft doorgemaakt weer nieuwe energie te geven. Voor de sport geven we uitvoering aan het Steenwijkerlands Sport & Bewegakkoord en het meerjaren beheer- en onderhoudsplan voor sportvelden. Voor kunst stellen we in samenwerking met de commissie beeldende kunst nieuw beleid op.

Voor de ontwikkelingen in Blokzijl en Ossenzijl zetten we in op het vinden van cofinanciering om deze mogelijk te maken. Tegelijkertijd maken we zelf een belangrijk deel van het geld vrij dat hiervoor noodzakelijk is. Dit vraagt de komende jaren extra aandacht. Hier liggen kansen om met inwoners en betrokken partijen opgaven met elkaar te verbinden.

CDA: 'Zorg ervoor dat je als bestuurder in de kernen en wijken zichtbaar bent. Ga ervoor staan.'

5 Projecten

In dit coalitieakkoord leggen we de focus op onze visie en de uitwerking van zes grote opgaven die we voor ons zien. Binnen deze opgaven lichten we vijf projecten uit. Over deze projecten hebben wij, ook in relatie met de financiële middelen van de gemeente, specifieke afspraken gemaakt.

Deze projecten kenmerken zich doordat zij al langer spelen en/of meerdere opgaven in het project samenkomen. We kiezen er daarom voor om deze projecten in 'duo-schap' van wethouders aan te sturen, met een eerste en tweede aanspreekpunt.

Het betreft de volgende projecten:

- Opwaardering openbare ruimte
- Gebiedsontwikkeling en ontsluiting Ossenzijl
- Ontsluiting Blokzijl
- Unilocatie
- Museum Steenwijk

In de begroting vanaf het jaar 2023 nemen we middelen op voor het verbeteren van de openbare ruimte. Voor de ontsluitingen van Ossenzijl en Blokzijl reserveren we ruimte in de begroting om daarmee cofinanciering te realiseren. Over de unilocatie en het museumproject nemen we separaat een besluit bij de begrotingsbehandeling, als meer helderheid is over de financiële cijfers en de mogelijkheden binnen de begroting.

Opwaardering openbare ruimte

Uit onderzoek onder ons inwonerspanel komt naar voren dat inwoners de openbare ruimte heel belangrijk vinden en dat hier nog ruimte is voor verbetering. Dat geluid horen we vanuit meerdere kernen. Daarom maken we de komende jaren geld vrij om de openbare ruimte op voor inwoners belangrijke plekken te verbeteren. We gaan in ieder geval investeren in de kwaliteit van de stoepen en daarmee de toegankelijkheid. We gaan onze inwoners hier meer bij betrekken, zodat de middelen die er zijn zoveel mogelijk naar tevredenheid worden ingezet.

Gebiedsontwikkeling en ontsluiting Ossenzijl

De gebiedsontwikkeling Ossenzijl kent vier elementen. Het betreft de realisatie van een nieuw bezoekerscentrum Weerribben, de aanleg van een ecologische verbindingzone, een randweg met aquaduct, de ontwikkeling van woningbouw en mogelijke voorzieningen

in en rond Ossenzijl. We ondersteunen de plannen voor Ossenzijl en reserveren in ieder geval een bedrag van € 5 miljoen voor deze gebiedsontwikkeling. Door ons voor een substantieel bedrag te verbinden aan de opgaven in Ossenzijl, denken we dat de kans op realisatie en cofinanciering groot is.

Ontsluiting Blokzijl

In de afgelopen periode hebben we diverse maatregelen getroffen om de verkeersproblematiek in Blokzijl aan te pakken. In 2019 is daarnaast een variantenstudie naar een randweg gedaan. Het tracé Kanaalweg is als voorkeurstracé naar voren gekomen. We verwachten dat het aantal verkeersbewegingen in Blokzijl de komende jaren zal groeien door de extra geplande woningbouw en de groei van toerisme. Daarom steunen we de aanleg van een randweg bij Blokzijl. Wanneer de komende bestuursperiode voor tenminste 1/3e deel cofinanciering gevonden wordt, past de gemeente het overige bedrag bij (totale kosten voor een randweg worden nu geschat op 6,8 miljoen).

Unilocatie

In 2021 is de afspraak gemaakt om de unilocatie (één school voor voortgezet onderwijs) in 2031 gerealiseerd te hebben en daar waar mogelijk eerder. Onze intentie is om de realisatie inderdaad naar voren te halen. De komende maanden maken we inzichtelijk wat de te verwachten kosten zijn voor realisatie, welke financiële bijdrage de school precies kan leveren en wat de achterblijvende locaties kunnen opleveren. Voor de Perspectiefnota van 2023 maken we, samen met het schoolbestuur en de gemeenteraad, een definitieve keuze voor het jaar van realisatie. We verwachten dat de unilocatie in de jaren 2026, 2027 of 2028 gerealiseerd wordt. Hierbij betrekken we ook de te verwachten kosten voor de komende tien jaar van het onderhoud van de huidige drie VO-locaties.

Museum Steenwijk

We geloven in het project voor een aantrekkelijk nieuw museum voor Steenwijk dat wordt gedragen door de lokale samenleving. We willen het plan voor dit toonaangevend museum op twee locaties (aan de Markt in Steenwijk, in combinatie met het Hildo Kropmuseum in de Spijkervetstallen) doorzetten. Een gezonde exploitatie en de mate van cofinanciering bepalen het ambitieniveau van het project.

6 Dienstverlening en bedrijfsvoering

6.1 Dienstverlening

Inwoners en ondernemers verwachten veel van de gemeente. En dat is terecht, de gemeente is er juist voor hen. Het centraal stellen van de inwoner hebben we de afgelopen periode daarom een prominente rol gegeven in ons beleid. Om een goed vervolg te geven aan het thema 'Inwoner op 1' hebben we via het inwonerspanel onze inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden in de wijze waarop de gemeente te werk gaat in de nieuwe bestuursperiode. Openheid en transparantie komt daarbij als belangrijkste element naar voren, op de voet gevolgd door het goed luisteren naar en aansluiten bij de mening van inwoners. Beide aspecten sluiten aan bij de menselijke maat die we voorstaan. Niet onze regels, voorwaarden en efficiëntie staan voorop, maar dat wat helpend is voor onze inwoners en ondernemers.

Bij het aansluiten bij de leefwereld van inwoners en ondernemers speelt de gemeentelijke dienstverlening en communicatie een cruciale rol. We willen de menselijke maat daarom vorm en inhoud geven door de volgende drie uitgangspunten voor de dienstverlening te hanteren:

- aansluiten bij de behoefte en beleving van de inwoner of ondernemer
- open en transparant met elkaar omgaan op basis van vertrouwen
- snel en simpel waar het kan, persoonlijk waar het hoort.

In het op te stellen collegeprogramma werken we deze uitgangspunten verder uit in concrete acties en maatregelen.

6.2 Bedrijfsvoering

Een cultuuronderzoek en interne evaluatie waren de aanleiding in de afgelopen bestuursperiode om een reorganisatie door te voeren voor de interne organisatie. Deze reorganisatie was noodzakelijk om een goede doorontwikkeling naar een toekomstbestendige organisatie te kunnen maken. We staan achter de onderliggende visie bij deze reorganisatie: de organisatie

wil een organisatie zijn die professioneel, wendbaar en omgevingsbewust is en zich een betrouwbare partner toont.

De doorontwikkeling van de organisatie na de reorganisatie heeft vertraging opgelopen. De coronacrisis heeft hier een grote rol in gespeeld. Een professionele en omgevingsbewuste organisatie is cruciaal om de grote opgaven waar we voor staan te realiseren. We vinden het dan ook van groot belang dat deze doorontwikkeling weer snel wordt opgepakt en geven daarbij vanuit het licht van dit coalitieakkoord de volgende speerpunten mee:

- Het versterken van het gebiedsgericht en integraal werken. Dit betekent dat onze medewerkers aansluiting zoeken bij de behoefte en beleving van de inwoner en of ondernemer. Opgaven worden met een brede blik en integraal opgepakt.
- Het uitbouwen van de 'ja, mits'-houding. Met het introduceren van de omgekeerde toets zijn hier binnen het sociaal domein al mooie stappen gezet. Deze maatwerk-gedachte kan nog breder in de organisatie worden toegepast. Daarvoor is het wel nodig dat als de mogelijkheid er is, medewerkers de ruimte krijgen én benutten om maatwerk te leveren.
- Het verbeteren van het projectmatig werken in de organisatie. Heldere doelen, een realistische planning en het goed monitoren van de voortgang zijn essentieel om resultaten te bereiken.

We beseffen dat de ambities in dit coalitieakkoord groot zijn. Er wordt veel van de ambtelijke capaciteit en middelen gevraagd. Ook is mogelijk herschikking van ambtelijke inzet benodigd om de ambities rondom woningbouw, duurzaamheid en vitaal platteland te kunnen realiseren. Dat kan alleen als we ook transparant zijn over de beleidsterreinen en programma's waarvoor de prioriteit afgeschaald kan worden. Bijvoorbeeld omdat inmiddels voldoende resultaat is behaald of er sprake is van een afrondende fase. De programma's Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme (DBT) en Omgevingswet zijn voorbeelden hiervan.

7 Financiën

Voor onze inkomsten zijn we voor het grootste deel afhankelijk van de middelen die vanuit het Rijk via het gemeentefonds naar ons toekomen. De (soms extreme) schommelingen die zich hierin voordoen maken dat het steeds lastiger wordt om een stabiel financieel meerjarenbeleid te voeren. Ook ondervinden we nog steeds de negatieve financiële consequenties van een aantal grote decentralisaties van taken vanuit het Rijk naar gemeenten, bijvoorbeeld voor de jeugdzorg. Desondanks zijn we er de afgelopen jaren uiteindelijk wel in geslaagd onze financiën op orde te houden. Het financieel beleid van de afgelopen jaren willen we dan ook continueren. De belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn:

- een reële sluitende meerjarenbegroting
- voldoende weerstandsvermogen
- gematigde ontwikkeling van de lokale lasten.

De kosten van onze watertaken en het ophalen en verwerken van afval berekenen we reëel door in respectievelijk de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de Onroerende Zaak Belasting (OZB) is het uitgangspunt dat die meebeweegt met de vastgestelde inflatie.

Nieuw belastinggebied

De rijksoverheid inventariseert de mogelijkheden om het belastinggebied van gemeenten te vergroten. Dat kan betekenen dat er een nieuwe of andere manier komt waarop lokale belastingen worden vormgegeven. Dit kan gevolgen hebben voor de lokale lasten. Afhankelijk van de uitkomst van deze verkenningen kunnen de lokale lasten in de toekomst stijgen. Ook als dat gebeurt, is ons uitgangspunt dat we tot de 25% gemeenten van Nederland met de laagste lasten blijven behoren.

8 Portefeuilleverdeling

Melvin Smit	Trijn Jongman	Bram Harmsma	Marcel Scheringa	Rob Bats (burgemeester)
Opgave woningbouw Opgave leefbare kernen en steden	Opgave samenredzaam	Opgave werk en economie Opgave vitaal platteland	Opgave duurzaamheid	
Opwaardering openbare ruimte (1e weth.) Ossenzijl (2e weth.)	Museum Steenwijk (1e weth.) Unilocatie (1e weth.)	Ossenzijl (1e weth.) Blokzijl (1e weth.) Museum (2e weth.)	Opwaardering openbare ruimte (2e weth.) Blokzijl (2e weth.) Unilocatie (2e weth.)	
Volkshuisvesting	Zorg-welzijn/WMO	Economie	Financiën	Openbare orde en veiligheid
Bestemmingsplannen	Participatie en Noordwestgroep	Landbouw	Grondbedrijf	Toezicht en handhaving
Verstedelijkingsstrategie	Jeugdzorg	Recreatie en toerisme	Afval	Ondermijning
Vergunningen	Gezondheidszorg	Omgevingsvisie	Verkeer en vervoer	Public affairs
Maatschappelijk vastgoed	Onderwijs	Sport	Duurzame mobiliteit	Internationale betrekkingen
Kernen wijken en inwonersinitiatieven	Onderwijshuisvesting	Steenwijkerdiep	Waterbeheer	
Beheer openbare ruimte	Kunst & cultuur	Binnenstad Steenwijk/ Vestingstad	Dienstverlening	
	Bedrijfsvoering		Communicatie	
1e locoburgemeester	2e locoburgemeester	3e locoburgemeester	4e locoburgemeester	

Verdeling contactwethouders per wijk/kern

Melvin Smit	Trijn Jongman	Bram Harmsma	Marcel Scheringa
Oldemarkt	Vollenhove	Giethoorn	Sint Jans klooster
Paasloo	Scheerwolde	Kallenkote	Blokzijl
Ossenzijl	Wetering	Eesveen/De Bult/Eeserwold	Wanneperveen
Steenwijkerwold	Kalenberg	Tuk	Kuinre
Basse	Zuidveen	Steenwijk-Noord	Blankenham
Dwarsgracht	Onna	Steenwijk-Centrum	Marijenkampen
Belt-Schutsloot	Steenwijk-West	Steenwijk-De Gagels	Willemsoord
Steenwijk-Nieuwe Gagels / Ooster- en Woldmeenthe	Steenwijk-Clingenborgh / Beitel / Oostwijken		Witte Paarden / Baars
			Steenwijk-Dennalallee

9 Ondertekening

Dit coalitieakkoord is tot stand gekomen door mooie en intensieve gesprekken in de afgelopen periode. We zien uit naar een succesvolle nieuwe bestuursperiode en leggen dit akkoord met veel vertrouwen voor aan de gemeenteraad.

Namens Buitengewoon Leefbaar

Melvin Smit

André Bus

Namens de PvdA

Trijn Jongman

Steven Bunt

Namens de VVD

Bram Harmsma

Miriam Slomp - Dekkers

Namens de ChristenUnie

Marcel Scheringa

Jantina Drijfhout

Colofon

Uitgave
gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD Steenwijk

www.steenwijkerland.nl
info@steenwijkerland.nl

Ontwerp
jonkmanvorm.nl (BNO)

Fotografie
Gemeente Steenwijkerland
Marketing Oost
Teresa Jonkman

Mei 2022

